

Vážený pan
Doc. Ing. Vlastimil Růžička, CSc.
rektor VŠCHT
Z D E

20. 6. 2002

Věc: Financování CL - nové ceny

Vážený pane rektore,

obracím se na Vás za Ústav organické chemie, abych vyjádřil námitky proti novým cenám za služby Centrálních laboratoří a proti způsobu, jak byly bez diskuse zavedeny. Domnívám se totiž, že na akademické půdě by měly být podobné zásahy do rozpočtu předem diskutovány s vedoucími pracovišť, kterých se to týká a prostřednictvím akademického senátu i s akademickou obcí. Jde totiž o významnou změnu způsobu financování CL. Zatímco dosud byly ceny za služby jen režijní a provoz CL byl financován, podobně jako provoz ostatních pracovišť, podílem na rozpočtu školy, nově zavedené ceny jsou pokusem financovat provozní náklady CL z rozpočtu pracovišť, která využívají jejich služeb. V konečném důsledku jde ovšem o stejný rozpočtový zdroj. Ke zlomové změně přitom dochází v průběhu rozpočtového období, což nemůže nemít závažný dopad na rozpočty jednotlivých pracovišť, které s tím nemohly počítat. Z formálního hlediska je sice takové rozhodnutí v pravomoci vedení VŠCHT, avšak prakticky připomíná spíš direktivní rozhodování podnikového managementu, než rozhodování ve svobodné a odpovědné akademické obci. Podnikový management ovšem na rozdíl od vedení školy nese ekonomickou odpovědnost za hospodářské výsledky podniku.

Z povrchního pohledu se může zdát, že krytí provozních nákladů CL z rozpočtu uživatelů jejich služeb je spravedlivé a ekonomicky stimuluje k úsporám. Můžeme zajít ještě dál a zahrnout do cen i investice a mzdy. Jednotlivé laboratoře CL by si tak vlastně vydělávaly na svůj provoz. Tak by tomu bylo, pokud by jak dodavatelé, tak odběratelé nebyli napojeni na tentýž finanční zdroj, rozpočet VŠCHT. Neúčelnost takového uspořádání vztahů vynikne, když si představíme, že by tento princip vzájemných služeb za úhradu byl dotážen do důsledků, tedy aplikován i na činnost pedagogickou a vědecko-výzkumnou. Jednotlivé ústavy by pa

2002 0 TD0: Tc0: T20cTjT

sestávají z nákladů fixních, nezávislých na počtu měřených vzorků, a variabilních, které jsou přímo úměrné počtu vzorků. Rozlišit tyto náklady účetně může být velmi obtížné, pokud je to vůbec možné. Není to ani účelné, pokud nechceme přejít na zmíněný "chozrasčotní" systém vzájemného účtování služeb uvnitř školy. Ceny za služby by měly zůstat na takové úrovni, aby byly nástrojem omezujícím zahlcení laboratoří pochybnými vzorky, ale aby umožnily studentům a pedagogům účelně využívat "rodinného stříbra" školy. Jeho plné využívání pro vědecko-pedagogickou činnost se vyplatí podporovat z rozpočtu školy přímo. Vysoké ceny za tyto služby by nutily uživatele buď omezit počet měření, vynechat měření časově náročnější, a nebo hledat náhradní řešení. Takovým řešením je levnější měření např. na ústavech AV ČR v rámci spolupráce na výzkumných projektech. Pokud jsou drahé přístroje málo používány, efektivita jejich provozu nutně klesá. Pak se může stát, že účtované vnitřní ceny za provozní náklady by byly na tržní úrovni (tedy na úrovni celkových nákladů včetně investic a mezd a zisku komerčních laboratoří). Této situaci se blíží nové ceny za elementární analýzy, které jsou již téměř na tržní úrovni. Má-li někdo ve vedení školy představu, že CL by mohly být také zdrojem zisku pro školu, protože by se mohly ve větší míře zabývat placenými zakázkami, je nutno upozornit, že měřicí přístroje byly při nákupu osvobozeny od cla a DPH a mohou tedy sloužit výlučně k nekomerčním, vědeckým a pedagogickým účelům.

Proto Vás, pane rektore, prosím, abyste přehodnotil rozhodnutí vedení VŠCHT o účtování služeb CL. Pokud by se ukázalo nutné změnit ceny služeb, mělo by se tak stát až na základě diskuse s vedoucími jednotlivých laboratoří a s uživateli jejich služeb, nikoli direktivním nařízením z vedení. Do té doby navrhuji vrátit se ke starým cenám ve vnitřním účtování a k jejich případným úpravám přistoupit až po patřičné diskusi na patřičné úrovni, jak se na akademické půdě sluší.

S pozdravem

Prof. Ing. František Liška, CSc.
vedoucí Ústavu organické chemie

Vyřizuje: doc. I. Linhart

Na vědomí: Mgr. Jana Ederová, CSc., vedoucí Centrálních laboratoří
Akademický senát VŠCHT,
Akademický senát FCHT